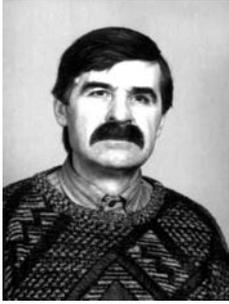

Василь
Голобородько

Чорна книга

Гра “у жука” біля пам’ятника Тарасові Шевченку

Обряд непродуманий,
а тому незручний для виконання:
бо ж всі стають зі зверненими обличчями
(де мають бути очі)
до пам’ятника Тарасові Григоровичу
(де немає очей),
а ті (вибрані й обрані),
хто покладає вінки,
на початку покладання,
прямуючи до підніжжя
від зібраного натовпу,
ніби уповноважена частина їх,
з кожним кроком віддалення
від суверенного натовпу,
все більше і більше, в міру наближення,
повертаються до тих, хто їх послав,
своїми сідницями.

Апофеоз покладання ними (парою)
вінків —
одночасне нагинання
(у побожному схилинні,
чи просто, щоб покласти вінок,
бо не кидатимеш же,
стоячи струнко!) демонструє
неймовірну неповагу до тих,
хто їх послав до підніжжя:
одночасне з’явлення двох тлустих задів,
випещених
м’якими сидіннями службових іномарок,
вигідними паралонами домашніх фотелів,
котючими коліщатками офісних задокатів,
тих самих людей, що й до незалежності,

у тих самих штанах,
що й до самостійності.

Мене завжди вражала реакція натовпу
на отаку демонстрацію задів:
у момент синхронного нахилання
двох уповноважених
лунали гучні оплески, ніби ніхто з тих,
хто зібрався на цю патріотичну імпрезу,
не може стриматися від спокуси,
бачачи такий
привабливий об’єкт,
що не завдати першим,
випереджаючи решту,
ніби під час гри “у жука”
на вечорницях, гучного ляпаса.

Ті, хто покладав вінки,
відразу стають струнко
і не повертаються до натовпу,
ніби вони й так здогадуються,
хто ж так дошкульно нагадав про себе:
зображуючи саму невинність на обличчі,
як у грі “у жука”: ж-ж-ж!

березень 2000

Змінений голос

Хоч хата моя й одноповерхова,
але для сусіда, який мене викликає з дому,
вона двоповерхова
(епіфанія:
хата одноповерхова,
але яка мислиться двоповерховою —
символ за ознакою:
“бути тим, що недосяжне для інших”).

Сусід викликає мене голосом,
якого я від нього ніколи не чув,
та й сам він за все своє життя
жодного слова не вимовив
отаким голосом —
це для того, щоб я знав,
що він уже не сусід
із звичним для нього й для мене голосом
(епіфанія:
сусід із зміненим голосом —
символ за ознакою:
“бути тим, хто є незнайомцем”).

Але у тому зміненому
— є ж якісь підстави, й вагомі, для того,
щоб голос було змінено! —
голосі,
у тому викликанні зміненим голосом,
міститься і його знання
моєї давньої провини,
і осуд мене за ту провину,
і — вирок.

Отакий змінений голос
перед мою одноповерховою хатою!

січень 2002

Корінці квітів

Серед полів, що вже давно обробляються,
трапляються місцини,
яких іще ніколи не торкався плуг,
і це не обов'язково давні половецькі могили
(епіфанія:
місцина, якої іще ніколи
не торкався плуг —
символ за ознаками:
“бути тим, що є цілиною”,
“бути тим, що є цілим”,
“бути тим, що може бути цілиною
і тим, що може бути розораним”).

На таких місцинах і рослинність
збереглася реліктова,
яка на розорюваних полях
уже повиводилася:
воронці, півники, дівоча кров
(епіфанія:
реліктова рослинність:
воронці, півники, дівоча кров —
символ за ознаками:
“бути тим, що треба берегти”,
“бути тим, що дуже гарне”).

Якось нам з тобою довелося іти
навпростець через поле
(бо як іти дорогою, то було б дуже далеко),
і ми натрапили саме на таку місцину,
але той, хто орав ниву поряд чи навколо,
цього разу не оминув її,
а чомусь переорав,
і корінці реліктових рослин
опинилися на поверхні:
картоплинки воронців,
потовщені корені півників,
тонкі корінці дівочої крові
(епіфанія:
переорана місцина,
якої іще ніколи не торкався плуг —
символ за ознаками:
“бути тим, що було цілиною”,
“бути тим, що було цілим”,
“бути тим, що стало переораним,
перекопаним”).

Тобі забажалося назбирати тих корінців,
однаково тепер вони пропали б,
бо не змогли б рости
в оброблюваному ґрунті:
я став допомагати тобі збирати корінці,
в цей час, мабуть, ми обоє думали про те,
де ми їх посадимо на нашому обійсті
(епіфанія:
наше обійстя —
символ за ознаками:
“бути тим, що є спільним для обох”,
“бути тим, що об'єднує обох”).

Я нахилився і став вигрібати із землі
корінець півника темного забарвлення,
ти раптом попросила його собі
(епіфанія:
корінець півника собі —
символ за ознакою:
“бути тим, що роз'єднує спілку двох”),
мовляв, це корінець синього півника
і у твоєму городчику
(епіфанія:
твій городчик —
символ за ознаками:
“бути тим, що не є спільним для обох”,
“бути тим, що є твоєю окремою власністю”)
вже ростуть жовті півники,
а тепер ти б хотіла,
щоб там цвіли іще й сині,
синій — твій улюблений колір з дитинства
(епіфанія:
синій —
символ за ознакою:
“бути тим, що звучить подібно
до слова “син”).

жовтень 2002

Обмін усмішками

Під час нашої зустрічі
ти усміхаєшся мені,
розтуляєш губи, дві губи —
розриваєш повздож надвоє рибину,
на цей раз пропонуєш віддати мені
ту частину, яка без хребта та без голови,
а собі залишити ту частину,
яка з хребтом та з головою.
Коли ж я у відповідь
усміхатимуся тобі —
розриватиму повздож надвоє рибину,
собі залишатиму ту частину,
яка з риб'ячим хребтом та з головою,
а тобі передаватиму
ту частину розділеної рибини,
яка без хребта та без голови.

грудень 2002

Під полагодженим дахом

Щоосені поправляю дах,
щоб і краплі не протекло.

Аж сьогодні виявилось,
наскільки мої зусилля були марними —
краплі тихо течуть по щоді
і я їх витираю
лівим рукавом.

грудень 2002

Квіти на поштовій картці

Гарні слова, які приємно слухати,
розшукую поміж квітів на тому лужку,
де мені колись було добре,
як від утішних слів.

Квіти,
куди не погляну — квіти,
але не знаходжу тієї, що розшукую,
бо та квітка була однолітня
і недовго цвіла — усього одне літо,
а на сьогодні чомусь звелася.

Гарні слова розшукую
поміж намальованих квітів
на забутій поштовій картці —
давньому привітанні із днем янгола.

(Епіфанія:
квіти —
символ за ознакою
“бути тим, що утішне”).

грудень 2002

Подвійна катастрофа

Через брак грошей
квартира і досі не облаштована —
книжки лежать стосиками попід стінами,
мов у японського студента.

Так давно лежать,
що вже й звук до такого інтер'єру,
та й безпомилково орієнтуюся
у пошуках потрібної книжки.

(Епіфанія:
книжки на звичному місці —
символ за ознакою
“бути тим, що приносить спокій”).

Але варто ненароком
якусь книжку покласти
на неналежне їй місце,
як відразу усе змінюється —
вишина стосика, та й не одного,
зазнає зміні інтер'єр,

от якби він змінився,
коли б під стіною поставити,
прихиливши, садовий заступ,
а від того всього змінюється
і все моє життя:
пошуки потрібної книжки
стають тривалішими,
у вікно, на розквітлу вишню під
сусіднім будинком,
милуватися часу не знаходиться.
Повернутися до попереднього стану
неможливо —

не знаю, в якому саме порядку
знаходилися мої книжки
у стосиках попід стінами
до катастрофи.
(Епіфанія:
книжки не на своєму місці —
символ за ознакою
“бути тим, що викликає тривогу”).
Де тепер шукатиму Шевченка?
Де тепер шукатиму Саченка?

лютий 2003

Пагінець чорного кленка

На подвір'ї,
на тому місці, де ніколи б не подумав,
що там щось може вирости
(не те, що посаджене та кохане,
а й таке, що саме б насіялося)
якось проходячи,
зауважую маленький пагінець —
стовбурець не більший за сірника,
а завершується двома листочками,
які навіть іще й не розділилися
надвоє,
ще ніби один листочок.

За кольором стовбурця
та за формою листочка
визначаю, що цей пагінець —
це маленький чорний клен,
чорненький кленок
(епіфанія:
суфікси, які надають словам
демінутивності —
символи за ознакою
“бути тим, що мале”).

На подвір'ї маленький пагінець
чорного клена,
навколо стовбурця траву повиривано,
землю розпушено
(ніби чорного кленка щойно посаджено,
ніби кленка звідкись щойно пересаджено),
щоб було жалкіше.

лютий 2003

Той ховається

Він ховається від тих,
хто його розшукує.

Чоловік без капелюха
виходить із двору,
зараз він повідомить усім,
хто його чує
на вулиці,
що він випадково
виявив пропажу —
у нього хтось позичив заступ.

“Не кажіть, будь ласка, нікому,
бо це той узяв,
хто ховається від тих,
хто його розшукує —
чуєте: він десь тут недалечко
копає.”

березень 2003

Арешт дружини

Ніяк не можу зараз пригадати,
за яку ж таки провину
арештували дружину —
синьооку Марію — Сосюри,
але мою дружину арештували
— на дванадцятому році
незалежності України! —
тільки за мої теперішні погляди,
тільки за мої минулі,
ще студентські, вчинки,
ба навіть тими ж співробітниками
карального органу,
дарма, що вони перейменувалися
(епіфанія:
арешт —
символ за ознаками:
“бути тим, що роз’єднує спілку двох”,
“бути тим, що не дає можливості
спілкуватися обом”).

Я ходжу на роботу,
у мене вихідні тільки в суботу та неділю,
мені завжди

за повсякденними клопотами ніколи,
я не маю змоги з’їздити провідати її
у гебістській тюрмі:
і не знаю, що їй треба

передати найнеобхідніше,
і не знаю, що їй у записці написати,
і не знаю, чи їй дозволяються

такі записки,
і не знаю, чи працює
та установа по вихідних,
і не знаю, чи дозволяється
побачення тепер,

коли її тільки затримано та допитувано
(допити на гебістській мові називаються
бесідами та дізнаннями),
і не знаю, в якій саме тюрмі її тримають,
чи тут у місцевій районній,
чи в обласній,
а може завезли аж до самого Києва! —

безсилий я в тому, щоб чимось
зарадити своїй дружині,
навіть побачитися з нею не можу,
хоча й відчуваю свою вину в тому, що її
арештували гебісти, бо знаю,
що це сталося тільки через мене,
хоча і їй в останні роки

нашого спільного життя,
задовго до арешту,
на багато речей відкрилися очі,
тож тепер вона могла вирізнити

в людському натовпі
прихованого цивільним одягом
таємного гебіста,
і вони знали (чи здогадувалися) про це,
і це їм ой як же не подобалося,
аж нарешті вони таки
знайшли можливість помститися,
вони її ось тепер
— на дванадцятому році незалежності
України! —

арештували.

До мого безсилля та вини
додається ще й каяття:
чому я вчасно не виїмігрував
разом із сім’єю
із цієї проклятої країни!

квітень 2003

Писана торба

Усюди ношу з собою
мобільний телефон
(писану торбу).
Та ніхто мені не дзвонить,
і сам я не знаю,
кому б його зателефонувати.

Чи не завести мені
іще один,
щоб інколи дзвонити
самому собі?

березень 2004

Інтерв’ю: луна

Інтерв’ю — українською мовою
мало б називатися “луна”,
бо ж давно зауважено,
що значущість мовленого тим,
у кого беруть інтерв’ю

у відповідь на запитання інтерв'юера
залежить (а можливо й повністю
полягає) від того,
наскільки дотепними
є поставлені запитання.

От і тепер
інтерв'юерка запитує у мене,
як я нині задовольняю
свої сексуальні потреби,
а я нічого не можу на те відповісти,
не зважаючи на те, що запитання
мені самому подобається,
але через те, що я мовчу,
луна не звучить, отже,
інтерв'ю не здійснюється.
Я міг би сказати їй у відповідь
на запитання,
що я вже досить старий,
вона підбадьорила б мене тією мудрістю,
що старий кінь борозни не псує,
я міг би розвинути сказане далі
(за прислів'ям),
мовляв, так, старий кінь борозни не псує,
але й глибоко не оре,
та я й далі мовчу —
луна не звучить,
інтерв'ю не здійснюється.

Якби це була кореспондентка "Paris soir",
вона про таке не запитала б,
бо ж вона чудово розуміє, що для самотніх
чоловіків існують спеціальні заклади,
де недорого можна задовольнити
свої, якщо вони є, сексуальні потреби.
Але коли вона заходила із диктофоном
до мого готельного номера,
де ми домовилися зустрітися для інтерв'ю,
я зауважив, що палець кореспондентки,
щойно вона переступила поріг,
знаходиться на гудзику.

травень 2004

Поштовий голуб

Кучанин, після багатьох років,
під час випадкової зустрічі зі мною,
став розповідати про своїх голубів
(став жаліти своїх голубів)
(Епіфанія:
голуб —
символ за ознакою
"бути тим, що знаходиться посередині"):
"Пам'ятаєш, у мене колись були голуби,
так мої дівки просто замучили
одного голуба —
заманулося їм вивчити його
на поштового голуба:
то було прив'яжуть йому до ніжки квітку

якусь із городчика перед хатою,
а як відійдуть квіти,
то ложку, то виделку прив'яжуть,
а як і їх уже не ставало,
прив'яжуть гайку чи гвинтик,
які завжди валялися на подвір'ї
(хіба один раз лагодив свого мотоцикла!) —
та все пускали того голуба летіти
(Епіфанія:
квітка —
символ за ознакою
"бути тим, що найкрасивіше
за все на світі",

ложка чи виделка,
гайка чи гвинтик —
символи за ознакою
"бути тим, що мале").
А голуб із таким листом
саме стільки міг летіти,
аби тільки через яр
до стежки на протилежному боці
міг долетіти,
а там на стежці завжди сідав.
Чи ти не бачив коли того голуба,
адже ти часто ходив
саме тією стежкою за яром?"
"Ні, жодного разу не бачив, мабуть,
він устигав злетіти,
якось відв'язавши дзьобом
свого кожного разу нового листа,
до того часу,
коли я з'являвся на стежці,
хоча інколи мені й кидалися у вічі
то квітка якась із городчика,
то ложка чи виделка,
то гайка чи гвинтик,
але ж я жодного разу не пов'язував
ці знахідки із вашим двором,
із вашими голубами,
із городчиком коло вашої хати,
із вашим вічно ремонттованим мотоциклом".
"Це тривало того літа,
коли моя менша стала дівкою,
і щойно звернула на тебе увагу
та й думала вже тільки про тебе,
про тебе,
як ти проходиш стежкою за яром".

липень 2004

Повернення додому

Знав же напевне,
що треба берегти свою дитину,
бо в цьому світі стільки небезпек
на неї чекає,
але — не вберіг:
тільки-но син відійшов,
розшукуючи ягоди, за кущ

— ніби й поряд зі мною,
але зник з моїх очей —
як небезпека відразу ж уречевилася:
велика кішка викрадає сина у місці
здавна мені знайомому і звичному.

Викрадає сина кішка
— створіння м'яке і лагідне,
але ця кішка виросла до розмірів
свого родича — тигра,
а тому разом із збільшенням розмірів
вона втратила свою м'якість і лагідність,
натомість з'явилася жорстокість і хижість,
які чи ми й наважуємося
підозрювати у нашій
звичній — такій хатній — кішці.

Знаю, що велика кішка, як і кожен звір,
понесла сьогоднішню здобич —
мою дитину — до своєї нори,
— як стала великою кішкою,
то й місце свого перебування поміняла:
замість хатнього комина
тепер у неї тепла нора —
яка у неї на узліссі, біля самого села,
звідки рукою подати й до нашого дому.

Ідучи — з наміром урятувати сина —
по слідах великої кішки,
натрапляю на місце, де вона перепочивала
— тягар незвичний для кішки,
хоч і великої —
ось тут присідала,
аж корінці трави повимивалися,
ось тут клала сина на землю,
аж трава прим'ялася гніздечком від голови.

Що ближче наближаюся до села,
то ближче наближаюся до нори
великої (відтепер) кішки,
до нори, біля якої (якщо запізнюся,
якщо не встигну)
будуть лежати тільки білі кісточки,
як біля нори усякого звіра.

Перед очима стоїть картина
поїдання дитини,
наче одягання смугастого, як тигр, светра:
коли одягає його, то светр ковтає його:
спершу разом з руками і головою,
а потім голову випускає з пащі —
ось так увесь день —
дорогою до своєї нори —
тримає сина у своїй хижій пащі.

жовтень 2004

Хатка на одну людину

У цьому селі
у кожній хатці — невеличкій хаті —
— готельному номері на одну особу —

— шпаківні на одного шпака —
— вулицю на одну бджолу —
живуть по одному:
не тільки старі,
родичі яких давно повмирили,
або з'їхали кудись у світі із села,
а й молоді — різного віку —
жінки й чоловіки,
дівчата й парубки та й діти.

У цьому селі
вранці — від кожної хатки —
виганяють на пасовище корову
з одним рогом,
з одним хвостом,
з однією ногою,
з одним оком,
з однією дійкою.

У цьому селі
виходить — із невеликої хатки —
самотній чоловік,
іде по сусідах,
щоб скластися з кимось по гривні
та хоч пляшку купити,
та розпити разом,
але він ніколи нікого не знаходить,
тому наодинці повертається
до своєї хатки — невеликої хати,
а через деякий час із іншої хатки
виходить інший самотній чоловік
з тією ж метою — зустрітися з кимось —
але й цей чоловік нікого не знаходить:
ніколи ніде нікого не зустрічає.

(Епіфанія: не знайти з ким випити —
символ за ознакою: залишитися в самоті,
і далі перебувати самому,
ірреальна можливість
спілкування, проблематична
для мешканців
маленьких хаток і реальна можливість,
яку усвідомлює автор).

листопад 2004

Небезпечний час

Цей міський квартал
став таким небезпечним:

після заходу сонця
вийде дівка з дому
купити гумову кульку —
згвалтують,

після заходу сонця
вийде чоловік з дому
купити скляний пузир —
заріжуть.

вересень 2005

Сусіднє село

Усе життя прожив у рідному селі,
та нещодавно переселився в інше місце,
яке тепер є новою домівкою —
новим моїм селом.

Від того часу рідне село
стало сусіднім селом:

іду вуличкою рідного села,
зустрічаю незнайомих людей,
ні з ким привітатися,
стати поговорити,
попід вікнами інші квіти,
таких і не бачив раніше —

ніби в інше, сусіднє село
навідався.

вересень 2005

Твоя весна

Де ти проходиш стежкою,
там квіти розсипано,
і не обабіч стежки,
а на самій стежці —
ніяк і пройти,
щоб на квітку не наступити!

Цих квітів ніхто не помічає,
як би пильно він не приглядався,
бо йому помітні тільки сліди
пташиних ніжок на стежці.

Я й сам ніколи тих квітів не бачив,
аж поки не зустрів тебе
та не помножив подумки тебе
на кожне місце,
куди не погляну,
на кожну мить,
як тільки пригадаю тебе.

Ось і знову ти ідеш
вузенькою стежкою,
і в кожній ступці від твоїх черевичків
то пролісок,
то ряст.

(Епіфанія:
пролісок, ряст —
символи за ознакою:
“бути тим, що найкрасивіше
за все на світі”).

квітень 2006

Лісові птахи

у лісі
лісові птахи
голос подають

і ховаються
не в листі дерев
а в луні
тому й селяться в лісі
лісові птахи

травень 2006

Медова пригода

У мене у руках пір'інка
із візерунком синього кольору.

Думаю,
що це із птаха,
із пави,
але ж у наших краях пави не водяться!

Незнайомий чоловік тримає аж три пір'інки
— а я тішився, що тільки у мене
є така пір'інка —
і спрямовує мій погляд на жінку.

Та стоїть подаль,
на шії у неї прикраса із пташиного пір'я.
Здогадуюся,
що це вона у медовій пригоді
загубила і мою пір'інку
і три пір'інки в руках незнайомого.

(Епіфанія:
пір'інка — символ дівочої
незайманості за ознакою
“бути тим, що найкрасивіше
за все на світі”).

листопад 2006

Два саджанці яблуньок

У переповненому трамваї
чоловік везе два саджанці яблуньок,
у тисняві тулить їх щільно до себе,
боїться, щоб не зламав хто ненароком.

В кінці трамвайного маршруту,
уже на окраїні міста,
вагон майже спорожнів —
тепер розсаджуй обидва саджанці
кожного на окремі сидіння!

Сидять дві яблуньки
на відстані у вісім метрів одна від одної,
дивляться у вікна
червонобокими яблуками.

квітень 2007

Шукаю вітер

Шукаю вітер,
який допомагав віяти зерно на току:
стояли віяльники біля вороху пшениці,

підкидали лопатами зерно —
лопати від зерна золотіли
і ворох пшениці золотів
від повіу вітру.

Шукаю вітер,
який крутив крила вітряку:
кожне крило від дотику вітру залоскотане,
як дитина, вертілося все веселіше,
як дитина, ухилялося від доторків,
та, як дитина, знов прихилилося
до повіу вітру.

Шукаю вітер,
який розвівав твоє розпущене волосся:
пасма волосся перегортав на твоїй голові,
вибирав місце, куди завити квітку,
а ти й не перечила, підставляла голову
тим повівам вітру.

Тепер шукаю вітер,
шукаю вітер у полі:
чи не причаївся один зернятком у колоску,
чи не сховався другий у рурочку стебла,
чи не згорнувся третій аж при корінці?

жовтень 2007

Святковий вечір

Ходить і ходить змії по селу,
ніздрями більшими за ніс
принюхується до диму з димарів.

(Епіфанія:
змій — символ парубка,
який сниться дівчині
на переході від півдівки до дівки
за ознакою “бути тим, що змінює”).

До хати, де печуть пиріжки,
залітає через комин —
їсть пиріжки за одним столом
із дівчатами на порі
та лоскоче їх нишком,
щоб сміялися.

На досвітку вилітає з димаря:
позолочений іскрами,
із повною пазухою
надкушених пиріжків.

листопад 2007

Лялька

уже був і забув
післявоєнні
звинені з різнобарвних
обрізків крамної матерії
ганчір'яні ляльки
якими гралися
сусідські дівчатка у кукли

а сьогодні
до нашої хати
син привів свою дівчину

ось вона вийшла з лазеньки
у моїх домашніх капцях
у синових шортах та футболці
із нашим рушником
пов'язаним на мокрій голові
тюрбаном

грудень 2007

Родини зірочок

Бабуся посилає свою онуку до сусідки,
у якої брала насіння зірочок:
“Будемо справляти родини зірочок”.

Навесні скопала грядку глибоченько,
заскородила рівенько,
посіяла рівенько,
поливала раненько —
а сьогодні розцвіли зірочки,
а сьогодні день родин зірочок.

“А як ви будете святкувати
родини квітів?”

“А так:
простелимо кухвайку на порозі,
сядемо із сусідкою рядочком,
та й дивитимемося мовчки на зірочки”.

грудень 2007

Серенада

так легко
між високими будинками
луна
підносить людський голос
аж до горішніх поверхів

так хороше
серед темної ночі
вигукнути
“я люблю тебе”

дівчині
яка неуважна
сидить біля каміну телевізора
переглядаючи якийсь серіал
раптом причуються ці слова
і не визначить вона напевно
звідки вони пролунали:
чи то з вулиці
чи то з телевізора
але серце її стрепенеться
ніби від щемкого акорду
гітари

січень 2008

Порушена обітниця

Зарікався ж і не один раз,
що ніколи в житті не відвідуватиму
— сказав собі,
що й ноги моєї не буде там —
порожні патріотичні імпрези,
на яких кожного разу

обговорюється те саме:
що українських класів
у наших школах іще мало,
що українських газет у нашому місті
зовсім немає,
що українську мову влада нашого міста
не підтримує.

Але одного разу я все ж порушив
цю обітницю, яку давав самому собі —
рішучу заборону бувати на тих імпрезах.
І каюся, що не дотримався свого слова,
бо побувала моя нога на черговому зібранні.

“Ного, ного,
ного моя у немодному черевіку,
що ж ти почула на цей раз,
чи не говорили знову,
що мало у школах наших
класів українських,
що немає зовсім у місті нашому
газет українських,
що не підтримує міста нашого влада
мову українську?”

січень 2008

* * *

“Как я не люблю украинский язык!”
“Я теж не люблю українську мову,
бо люблю українські автомати...”

січень 2008

Зимова сусідка

Сусідко,
зимова сусідко,
ти ходиш, як на подіумі,
твоя походенька, як на подіумі —
старанно ставиш ступку поза ступку.

Ти ходиш та все промовляєш:
“Красуня! Красуня!”,
а яка ти у біса красуня,
подивилась би ти у своє трюмо!

Хоч мені подобаються усі малого зросту,
але й така ти мені мила.

Коли я інколи наближаюся до тебе,
ти від радості аж злітаєш,
тому до цих пір мені не довелося
познайомитися з тобою,
не те щоб порозмовляти аби про що,
але віддавна я знаю твоє ім'я —
тебе звать Ганнусею.

березень 2008

Необачне пересвідчення

Цієї весни, як і щовесни,
готувався до зустрічі
весняних пташок,
звично допомагав їм влаштувати гнізда,
у різний спосіб:
де у розсосі виламаю середню гілочку,
де нав'язу різних ниток,
кропиву не чіпаю,
будуть волоконця вивільгам
вити свої колиски —
тепер хай прилітають усякі пташки
та в'ють собі гнізда,
та й ведуться.

Та одного разу з доброго дива
вирішив перевірити, чи живе пташка
у гнізді, яке сам же й допомагав мостити,
бо побачив, ніби в ньому сидить пташка,
але не був упевнений
у своєму спостереженні,
тому вирішив пересвідчитися
за допомогою довгої лозини —
тонким кінцем дотягнувся до гнізда,
направив у саме гніздо, аж пташка
— виявилось, що в ньому справді
сиділа пташка,
але ж сиділа тільки до моєї
реалізованої цікавості! —
вилетіла з гнізда.

Тепер думаю, що добре було б,
аби пташка повернулася,
бо он же яєчка лежать не обігріті,
не насиджені,
уже який день.

І досі не віриться, що відкинулася
пташка від гнізда
через мою необачну цікавість.

(Епіфанія:
гніздо —
символ за ознакою
“бути тим, що захищає”).

березень 2008

“Золота осінь”

Олексіві Неживому

Тихо сидимо,
святкуємо з приятелем урожай цього року
на ячмінь
та на хміль.
Тихо говоримо про те, про се,
але на нас починають звертати увагу:
ніби ми голосно розмовляємо,
ніби ми вживаємо ненормативну лексику,
ніби ми хапаємо один одного за петельки —
ні, ми розмовляємо по-нашому
у цьому окупованому місті,
серед окупантів та колабораціоністів,
що повсідалися за сусідніми столиками
та теж святкують наш (не наш) урожай.
Час переходити в інше місце,
щоб продовжити наше свято врожаю
непомітними.

Під час переходу виявилося, що
я перестав бути
шевченківським лауреатом —
нарешті уречевився мій давній намір,
про який я неодноразово заявляв!

І це трапилося
у золотий час “Золотої осені”.

березень 2008

Будьмо, як горобці

У міжетнічних шлюбах
діти народжуються недолюдьми —
успадковують найгірші риси своїх батьків.

Я знайомий із одним суржою,
так той хитрий, як вірменин,
а носатий, як тернополянин.

У моноетнічних шлюбах
нащадки поліпшуються
у кожному наступному поколінні,
аж до здатності літати,
як горобці.

березень 2008

Полетючий вірш

Недописаний вірш — саме цей —
на аркуші із шкільного зошита
залишив на столі, щоб на якусь хвилинку
відійти до поліції з книжками:
проходячи повз стіл, побачив, як
аркуш паперу, ніби від поруху повітря,

здійнятого моїм проходженням, злетів
над стільницею —

ледве встиг припинити політ долонею.

Думаю собі — з деякою тривогою —
як же поведеться вірш після того,
як я його допишу?

березень 2008

Мої вірші Вінграновського

Не розповів,
не розповів Вінграновському
— ніби й нагода траплялася, але —
не розповів про те,

як я вчив його вірші напам'ять
під час робочої зміни у шахті:

чіпляв дві вагонетки з породою до канату,
на задній вагон чіпляв козу,
тис на кнопку, щоб відправити

вагонетки на-гора,
сідав на лавку з розпила

на двох породицах,
втягав переписаного

вірша Вінграновського,
читав і запам'ятовував його напам'ять.

Та я не розповів Вінграновському про це,
бо, впевнений, він би

не почув моєї розповіді,
адже вуха у нього були не там,

де в усіх людей,
а по обидва боки голови —

він би почув про козу,
він би почув про орла
(вагонетка, що зірвалася раптом з канату
та летить шахтним схилом униз

аж на штрек,
змітаючи на своєму шляху

усеньке кріплення
своїми металевими крилами),
але моєї розповіді він би не почув.

Не розповів, адже неодмінно треба
було б його попередити,

що суть тих віршів полягала не в тому,
що він написав,

а в тому, що я у той час —
у час моїх відслонених

горизонтів — у них вичитував,
адже у нього писалося:

“Я чув тоді — колосся проростає
з його руки крізь голову мою”,
а мені читалося:

“Я чув тоді — колосся проростає
з його руки крізь голову мою”.

